

Antero Laukkanen kd ym.

Lakialoite laiksi opintotukilain 11 ja 11 a §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteella esitetään opintotukilain (65/1994) 11 §:n 7 momentissa säädetyn oppimateriaalilisän korottamista nykyisestä 46,80 eurosta/kuukausi 50 euroon/kuukausi. Samalla esitetään muutosta lain 11 a §:n 1 momentin 2 kohtaan siten, että oppimateriaalilisän edellytyksenä olevaa, opiskelijan vanhempien veronalaisten ansio- ja pääomatulojen yhteismäärää korotetaan nykyisestä 41 100 eurosta 50 000 euroon.

PERUSTELUT

Hallituksen uudistus oppivelvollisuuden laajentamisesta ei ratkaise lasten ja nuorten kouluttautumisen todellisia ongelmia. Suurin ongelma ovat tällä hetkellä ne koulupudokkaat, joilla ei peruskoulun jälkeen ole riittäviä valmiuksia jatko-opintoihin. PISA-mittauksissa Suomi on pudonnut kärjestä kaikilla mitatuilla alueilla: lukemisessa, matematiikassa ja luonnontieteissä. Viime vuosina oppilaiden väliset osaamiserot ovat kasvaneet ja heikosti osaavien osuus on lisääntynyt. Jopa 11 prosentilla peruskoulun päättäneistä on niin huono lukutaito, että se rajoittaa heidän elämäänsä ja estää jatko-opinto- tai työnsaantimahdollisuuksia. Nämä nuoret kaipaisivat kipeästi räätälöityä lisätukea opintoihin, osa myös erityisopetusta jo alakouluvaiheesta saakka.

Kaikilla tulee olla mahdollisuus suorittaa toisen asteen opinnot. Perheiden taloudellinen tilanne ei saa muodostua esteeksi opinnoille. Oppivelvollisuusiän nostamisen sijaan näitä nuoria tulee tukea riittävän suurella oppimateriaalilisällä. Oppimateriaalilisä on ollut hyvä väline sellaisten nuorten auttamiseen, jotka eivät itse pysty hankkimaan toisen asteen opintoihin liittyviä tarvittavia oppimateriaaleja. Tuen tulee olla jatkossakin tarveharkintaista.

Tällä hetkellä ammatillista koulutusta tai lukiokoulutusta suorittava nuori voi saada opintorahan oppimateriaalilisää, jos hänen vanhempiensa yhteenlasketut tulot ovat enintään 41 100 euroa vuodessa. Oppimateriaalilisä on 46,80 euroa/kk. Korottamalla lisän tason 50 euroon/kk ja korottamalla oppimateriaalilisän edellytyksenä olevaa, opiskelijan vanhempien veronalaisten ansio- ja pääomatulojen yhteismäärää nykyisestä 41 100 eurosta 50 000 euroon saadaan lisän piiriin nykyistä useampi opiskelija ja tuetaan paremmin opiskelijoita. Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä on esittänyt 10 miljoonan euron lisämäärärahaa opintorahan oppimateriaalilisän käytön laajentamiseen toisen asteen opinnoissa.

Lakialoite LA 71/2020 vp

Aloite sisältyy Kristillisdemokraattisen eduskuntaryhmän vuoden 2021 vaihtoehtobudjettiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

opintotukilain 11 ja 11 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan opintotukilain (65/1994) 11 §:n 7 momentti ja 11 a §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 11 §:n 7 momentti laissa 1213/2019 ja 11 a §:n 1 momentin 2 kohta laissa 1169/2018, seuraavasti:

11 §

Opintorahan määrä

Edellä 2 momentin 1 ja 3 kohdan mukaisia korotettuja opintorahoja voidaan korottaa oppimateriaalilisällä, jonka määrä on 50,00 euroa kuukaudessa.

11 a §

Oikeus oppimateriaalilisään

Opiskelijalla on oikeus oppimateriaalilisään, kun:

2) opiskelijan vanhempien veronalaisten ansio- ja pääomatulojen yhteismäärä on enintään 50 000 euroa; ja

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2021.

Lakialoite LA 71/2020 vp

Helsingissä 6.11.2020

Antero Laukkanen kd
Päivi Räsänen kd
Sari Tanus kd
Peter Östman kd
Sari Essayah kd